

**Vybrané otázky související s aplikací
nařízení Rady (ES) č. 1346/2000.
Praktické zkušenosti českých soudů s reorganizací.**

1

**Omšenie 26. 10. 2015
JUDr. Zdeněk Krčmář**

Motto:

2

**„Není těžké vědět, jak se co dělá,
těžké je to udělat.“**

Čínské přísloví

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 4. září 2014 ve věci C-157/13

3

ŽALOBA PROTI DLUŽNÍKOVĚ DLUŽNÍKU

Článok 1 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle tohto ustanovenia patrí žaloba o zaplatenie pohľadávky založenej na poskytnutí dopravných služieb, ktorú podal **správca konkurznej podstaty** podniku vymenovaný v rámci konkurzného konania začatého v členskom štáte a ktorá smeruje proti príjemcovi týchto služieb so sídlom v inom členskom štáte.

ZNÁMÝ VĚŘITEL (1)

4

- **Věřitel dlužníka, který nabyl pohledávku vůči dlužníku postoupením a má své obvyklé místo pobytu, bydliště nebo sídlo v některém z členských států Evropské unie s výjimkou Dánska, o kterém však do uplynutí propadné lhůty určené v rozhodnutí o úpadku k podávání přihlášek do insolvenčního řízení nevyjde v insolvenčním řízení ničeho najevo ani z dlužníkem řádně vedeného účetnictví nebo jiných záznamů o majetku a závazcích dlužníka, s nimiž se insolvenční správce včas seznámil, ani jinak, jelikož dlužník se o postoupení nedozvěděl (nebyl o něm nikým vyrozuměn) a jako majitele pohledávky dále označoval postupitele, není pro tuto dobu pokládán za známého věřitele dlužníka.**

Usnesení NS z 22. 12. 2014, sen. zn. 29 NSČR 126/2014

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 12. února 2009 ve věci C-339/07

5

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článok 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, na ktorého území bolo začaté konkurzné konanie, majú právomoc rozhodovať o **odporovacej žalobe**, ktorá sa zakladá na platobnej neschopnosti a smeruje proti žalovanému, ktorý má svoje sídlo v inom členskom štáte.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 16. ledna 2014 ve věci C-328/12

6

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článok 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, na ktorého území bolo začaté konkurzné konanie, majú právomoc rozhodovať o **odporovacej žalobe** v konkurznom konaní smerujúcej proti žalovanému, ktorý nemá bydlisko v členskom štáte.

Odpůrčí žaloba. Pravomoc českého soudu.

7

Soud České republiky, na jejímž území bylo zahájeno insolvenční řízení na majetek (insolvenčního) dlužníka, je příslušný (má pravomoc) rozhodnout o odpůrčí žalobě podané insolvenčním správcem dlužníka jako spor vyvolaný tímto insolvenčním řízením (incidenční spor) proti žalovanému, který má sídlo na území Slovenska.

R 60/2015: Usnesení NS z 16. 2. 2015, sen. zn. 29 ICdo 7/2015

Odpůrčí žaloba. Pravomoc českého soudu.

8

Soud České republiky, na jejímž území bylo zahájeno insolvenční řízení na majetek (insolvenčního) dlužníka, je příslušný (má pravomoc) rozhodnout o odpůrčí žalobě podané insolvenčním správcem dlužníka jako spor vyvolaný tímto insolvenčním řízením (incidenční spor) proti žalovanému, který má sídlo na území Polska.

Usnesení NS z 19. 5. 2015, sen. zn. 29 ICdo 23/2015

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 16. dubna 2015 ve věci C-557/13 (1.)

9

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článek 13 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní, sa má vykladať v tom zmysle, že je uplatniteľný v situácii, keď sa vyplatenie sumy zaistenej pred začiatkom konkurzného konania, ktorému správca odporoval, uskutočnilo až po začatí tohto konkurzného konania.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 16. dubna 2015 ve věci C-557/13 (2.)

10

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článok 13 nariadenia č. 1346/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že výnimka, ktorú zavádza, sa vzťahuje aj na premlčacie lehoty, lehoty na uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu a prekluzívne lehoty, ktoré sú stanovené právom, ktorým sa riadi právny úkon napadnutý správcom.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 16. dubna 2015 ve věci C-557/13 (3.)

11

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Formálne požiadavky, ktoré treba rešpektovať pri podaní odporovacej žaloby, sa na účely uplatnenia článku 13 nariadenia č. 1346/2000 určujú podľa práva, ktorým sa riadi právny úkon napadnutý správcom.

Rozsudek Soudního dvora (6. senátu) ze dne 15. října 2015 ve věci C-310/14 (1.)

12

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článek 13 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení musí být vykládán v tom smyslu, že jeho uplatnění podléhá podmínce, že dotýčný úkon nelze s přihlédnutím ke všem okolnostem případu napadnout na základě práva rozhodného pro tento úkon (lex causae).

Rozsudek Soudního dvora (6. senátu) ze dne 15. října 2015 ve věci C-310/14 (2.)

13

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Pro účely uplatnění článku 13 nařízení č. 1346/2000 a v případě, kdy účastník řízení, proti němuž směřuje žaloba na neplatnost, zrušení nebo neúčinnost právního úkonu, poukazuje na ustanovení práva rozhodného pro tento úkon (*lex causae*), podle kterého lze tento úkon napadnout pouze za okolností stanovených v tomto ustanovení, je na tomto odpůrci, aby namítl absenci takových okolností a předložil o tom důkazy.

Rozsudek Soudního dvora (6. senátu) ze dne 15. října 2015 ve věci C-310/14 (3.)

14

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článek 13 nařízení č. 1346/2000 musí být vykládán v tom smyslu, že výraz „neumožňuje žádným způsobem napadnout [...] dotyčný úkon“ zahrnuje, kromě ustanovení práva rozhodného pro tento úkon (lex causae) použitelných v oblasti insolvence, všechna ustanovení a obecné zásady tohoto práva.

Rozsudek Soudního dvora (6. senátu) ze dne 15. října 2015 ve věci C-310/14 (4.)

15

ODPŮRČÍ ŽALOBA

Článek 13 nařízení č. 1346/2000 musí být vykládán v tom smyslu, že účastník řízení, proti němuž směřuje žaloba na neplatnost, zrušení nebo neúčinnost úkonu, musí prokázat, že právo rozhodné pro tento úkon (*lex causae*) jako celek neumožňuje tento úkon napadnout. Vnitrostátní soud, k němuž byla taková žaloba podána, může konstatovat, že je na navrhovateli, aby předložil důkaz o ustanovení nebo zásadě tohoto práva, na základě kterých lze uvedený úkon napadnout, pouze tehdy, má-li tento soud za to, že odpůrce nejprve skutečně prokázal, že s ohledem na obecně použitelná pravidla vnitrostátního procesního práva je daný úkon podle tohoto práva nenapadnutelný.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 4. září 2014 ve věci C-327/13 (1.)

16

VEDLEJŠÍ ÚPADKOVÉ ŘÍZENÍ

Článok 3 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že v rámci likvidácie spoločnosti v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom má svoje sídlo, možno voči tejto spoločnosti takisto viesť vedľajšie konkurzné konanie v inom členskom štáte, kde má svoje sídlo a kde má právnu subjektivitu.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 4. září 2014 ve věci C-327/13 (2.)

17

VEDLEJŠÍ ÚPADKOVÉ ŘÍZENÍ

Článok 29 písm. b) nariadenia č. 1346/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že otázka, ktorá osoba alebo orgán je oprávnená podať návrh na začatie vedľajšieho konkurzného konania, sa musí posúdiť na základe vnútroštátneho práva členského štátu, na území ktorého sa podal návrh na začatie tohto konania. Právo podať návrh na začatie vedľajšieho konkurzného konania však nemôže byť obmedzené iba na veriteľov s bydliskom alebo so sídlom v členskom štáte, na území ktorého sa nachádza dotknutá prevádzkareň, alebo iba na veriteľov, ktorých pohľadávka vznikla na základe činnosti tejto prevádzkarne.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 4. září 2014 ve věci C-327/13 (3.)

18

VEDLEJŠÍ ÚPADKOVÉ ŘÍZENÍ

Nariadenie č. 1346/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že keď je hlavné konkurzné konanie likvidačným konaním, zohľadnenie kritérií účelnosti súdom, na ktorý bol podaný návrh na začatie vedľajšieho konkurzného konania, podlieha vnútroštátnemu právu členského štátu, na území ktorého bol podaný návrh na začatie tohto konania. Členské štáty pri stanovovaní podmienok začatia tohto konania však musia dodržať právo Únie a najmä jeho všeobecné zásady, ako aj ustanovenia nariadenia č. 1346/2000.

Rozsudek Soudního dvora (1. senátu) ze dne 11. června 2015 ve věci C-649/13

19

VEDLEJŠÍ ÚPADKOVÉ ŘÍZENÍ

Článek 3 ods. 2 a článek 27 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní sa majú vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, v ktorom bolo začaté vedľajšie konkurzné konanie, majú **alternatívnu právomoc** so súdmi členského štátu, v ktorom bolo začaté hlavné konanie, rozhodnúť o určení majetku dlžníka, na ktorý sa vzťahujú účinky tohto vedľajšieho konania.

Určenie **majetku dlžníka**, na ktorý sa vzťahujú účinky vedľajšieho konkurzného konania, sa musí uskutočniť v súlade s ustanoveniami článku 2 písm. g) nariadenia č. 1346/2000.

Rozsudek Soudního dvora (6. senátu) ze dne 4. prosince 2014 ve věci C-295/13 (1.)

20

ŽALOBA PROTI JEDNATELI SPOLEČNOSTI

Článok 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, na ktorého území sa začalo konkurzné konanie týkajúce sa majetku spoločnosti, majú na základe tohto ustanovenia právomoc rozhodovať o žalobe správcu konkurznej podstaty tejto spoločnosti proti konateľovi uvedenej spoločnosti o vrátenie platieb uskutočnených po vzniku platobnej neschopnosti tejto spoločnosti alebo po zistení jej predĺženia, o akú ide vo veci samej.

Rozsudek Soudního dvora (6. senátu) ze dne 4. prosince 2014 ve věci C-295/13 (2.)

21

ŽALOBA PROTI JEDNATELI SPOLEČNOSTI

Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, na ktorého území sa začalo konkurzné konanie týkajúce sa majetku spoločnosti, majú právomoc rozhodovať o žalobe správcu konkurznej podstaty tejto spoločnosti proti konateľovi uvedenej spoločnosti o vrátenie platieb uskutočnených po vzniku platobnej neschopnosti tejto spoločnosti alebo po zistení jej predĺženia, o akú ide vo veci samej, ak tento konateľ nemá svoje bydlisko v inom členskom štáte, ale v zmluvnom štáte Dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaného 30. októbra 2007, ktorého uzavretie bolo schválené v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 2009/430/ES z 27. novembra 2008, ako je to vo veci samej.

Odpovědnost za škodu. Konkurs.

22

Škoda způsobená soupisem věci do konkursní podstaty úpadce není škodou způsobenou v příčinné souvislosti s (nezákonným) usnesením o prohlášení konkursu na majetek úpadce.

Rozsudek NS z 30. 3. 2015, sp. zn. 29 Cdo 3213/2010

Reorganizace. Změny přípustnosti

23

Reorganizace není přípustná, je-li dlužníkem fyzická osoba, která není podnikatelem a nemá podnik.

Usnesení NS z 30. června 2015, sen. zn. 29 NSČR 50/2013

Navrženo k publikaci do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Reorganizace. (1)

24

Reorganizace není přípustná, je-li dlužníkem fyzická osoba, která není podnikatelem a nemá podnik.

Usnesení NS z 30. června 2015, sen. zn. 29 NSČR 50/2013

Navrženo k publikaci do Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek

Reorganizace. (2)

25

Jestliže insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku nespojil rozhodnutí o prohlášení konkursu, ačkoli dlužníka, který je podnikatelem, z reorganizace vylučuje úprava obsažená v § 316 odst. 3 insolvenčního zákona (§ 148 odst. 1 insolvenčního zákona), není při vydání rozhodnutí o způsobu řešení dlužníkovy úpadku vázán požadavkem vyčkat skončení (první) schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku (§ 149 odst. 1 insolvenčního zákona) ani usnesením o způsobu řešení úpadku přijatým schůzí věřitelů (§ 152 insolvenčního zákona).

R 96/2011: Usnesení NS z 20. 1. 2011, sen. zn. 29 NSČR 30/2010 11

Reorganizace. (3)

26

Je-li dlužník podnikatelem, u kterého je reorganizace podle insolvenčního zákona - objektivně vzato - přípustná, nelze s rozhodnutím o úpadku spojit bez dalšího i rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka a předmětem jednání první schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku je vždy též bod nabízející schůzi věřitelů hlasování o způsobu řešení dlužníkovy úpadku. Insolvenční soud v takovém případě není oprávněn rozhodnout o dlužníkově včas podaném a opodstatněném návrhu na povolení reorganizace až do skončení (první) schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku. Nevznese-li k výzvě insolvenčního soudu návrh na přijetí usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení dlužníkovy úpadku žádný z přítomných věřitelů, je tím příslušný bod konání této schůze věřitelů vyčerpán.

R 96/2011: Usnesení NS z 20. 1. 2011, sen. zn. 29 NSČR 30/2010 11

Reorganizace. (4)

27

Schůze věřitelů přitom může v takovém případě přijmout usnesení o tom, že povoluje způsob řešení dlužníka úpadku reorganizací, bez zřetele k tomu, že v době konání schůze věřitelů dlužníku nebo některému z přihlášených věřitelů již uplynula lhůta k podání návrhu na povolení reorganizace. Jestliže schůze věřitelů přijme předepsanou většinou (§ 151 insolvenčního zákona) usnesení o tom, že způsobem řešení dlužníka úpadku má být konkurs, je tím pro insolvenční soud v intencích § 152 věty první insolvenčního zákona závazným způsobem určen způsob řešení dlužníka úpadku (konkursem), a to bez zřetele k tomu, že je zde jinak věcně zdůvodněný a včasný návrh dlužníka na povolení reorganizace, jemuž by insolvenční soud jinak (kdyby nebylo usnesení schůze věřitelů podle § 150 insolvenčního zákona) vyhověl.

R 96/2011: Usnesení NS z 20. 1. 2011, sen. zn. 29 NSČR 30/2010 11

Reorganizace. (5)

28

Je-li dlužník podnikatelem, u kterého reorganizace podle insolvenčního zákona není vyloučena podle § 316 odst. 3 insolvenčního zákona, avšak dlužník nesplňuje některý z požadavků formulovaných pro přípustnost reorganizace v ustanovení § 316 odst. 4 insolvenčního zákona, je reorganizace přípustná podmíněně, za předpokladu, že dlužník ve spojení se včas podaným návrhem na povolení reorganizace předloží ve lhůtě určené v § 316 odst. 5 insolvenčního zákona reorganizační plán přijatý způsobem popsáním v témže ustanovení. S rozhodnutím o úpadku proto nelze spojit bez dalšího i rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka a předmětem jednání první schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku je vždy též bod nabízející schůzi věřitelů hlasování o způsobu řešení dlužníkovy úpadku.

R 96/2011: Usnesení NS z 20. 1. 2011, sen. zn. 29 NSČR 30/2010 11

Reorganizace. (6)

Jestliže však lhůta určená k předložení reorganizačního plánu dlužníkem v § 316 odst. 5 insolvenčního zákona marně uplyne ještě před konáním oné (první) schůze věřitelů, stává se reorganizace dlužníka definitivně nepřípustnou a insolvenčnímu soudu nic nebrání v tom, aby i před konáním schůze věřitelů prohlásil konkurs na majetek dlužníka. Usnesení schůze věřitelů o způsobu řešení dlužníkovy úpadku vydané poté, co se reorganizace stala definitivně nepřípustnou, není pro insolvenční soud závazné.

R 96/2011: Usnesení NS z 20. 1. 2011, sen. zn. 29 NSČR 30/2010 11

Reorganizace. (7)

30

Je-li dlužník podnikatelem, u kterého je přípustnost reorganizace podmíněna tím, že ve spojení se včas podaným návrhem na povolení reorganizace předloží ve lhůtě určené v § 316 odst. 5 insolvenčního zákona reorganizační plán přijatý způsobem popsáním v témže ustanovení a uplyne-li lhůta k předložení reorganizačního plánu marně ještě před konáním první schůze věřitelů svolané rozhodnutím o úpadku, je soud povinen prohlásit konkurs na majetek dlužníka bez zřetele k tomu, zda funkci insolvenčního správce vykonává osoba, u které je důvod pochybovat o její nepodjatosti.

Usnesení NS z 27. 10. 2011, sen. zn. 29 NSČR 3/2011

Reorganizace. (8)

31

Předpoklady pro schválení reorganizačního plánu vypočtené v § 348 odst. 1 písm. a/ až e/ insolvenčního zákona, se posuzují samostatně (každý z nich má jiný obsah). Z toho, že nebyl naplněn jeden z předpokladů schválení reorganizačního plánu uvedených v § 348 odst. 1 insolvenčního zákona, nelze činit závěr, že proto není naplněn ani jiný z tam uvedených předpokladů.

R 65/2013: Usnesení NS z 29. 11. 2012, sen. zn. 29 NSČR 18/2010

Reorganizace. (9)

32

Jestliže dlužník v reorganizačním plánu, který nepřijala každá skupina věřitelů (ve smyslu § 348 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona), nekonkretizoval věřitele s pohledávkami za majetkovou podstatou a s pohledávkami jim na roveň postavenými (podle stavu v době předložení reorganizačního plánu), ani neuvedl, jakým způsobem je uhradí (ačkoliv se z reorganizačního plánu podává, že takoví věřitelé zde jsou), ani v něm nekonkretizoval pohledávky nezajištěných věřitelů, je to důvodem pro zamítnutí reorganizačního plánu proto, že nemohl úspěšně projít testem dle § 348 odst. 2 insolvenčního zákona.

R 65/2013: Usnesení NS z 29. 11. 2012, sen. zn. 29 NSČR 18/2010

Reorganizace. (10)

33

Předpokladem hlasování věřitelů o předloženém reorganizačním plánu není schválení znaleckého posudku ve smyslu § 155 insolvenčního zákona. Tato skutečnost také sama o sobě není důvodem, pro který by neměl být předložen reorganizační plán v zákonem určené lhůtě osobou k tomu oprávněnou.

Usnesení NS z 30. června 2015, sen. zn. 29 NSČR 43/2013

Navrženo k publikaci do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek

Reorganizace. (11)

34

Požadavek věřitele, který se rozhodne ekonomicky podpořit další aktivity krachujícího dlužníka, aby dlužník změnil složení svého managementu, neodporuje zákonu.

Rozsudek NS z 28. 1. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2047/2007

Reorganizace. (12)

35

V první fázi insolvenčního řízení o insolvenčním návrhu dlužníka spojeném s návrhem na povolení reorganizace může důvod pro přikázání věci jinému insolvenčnímu soudu z důvodu vhodnosti spočívat v tom, že dlužníkovo podnikání i jeho majetek jsou soustředěny v územním obvodu jiného insolvenčního soudu.

Usnesení NS z 18. 10. 2012, sen. zn. 29 NSČR 69/2012